

T.C.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

Sayı :
Konu : Uçuş Sırasında Yakıt Yönetimi ve
Yakıt ile İlgili Kullanılacak
Freyzyoloji

GENELGE
HSD – 2017/1

Bu Genelge, yakıt yönetimine ilişkin tanımlamaların ve uygulamaların hava yolu işleticileri ve hava trafik kontrol üniteleri tarafından net olarak anlaşılacak şekilde standartlaştırılması yoluyla, hava trafik kontrolörleri ve pilotlar arasında yaşanabilecek olası yanlış anlaşılmaları, standart dışı uygulamaları önlemek üzere hazırlanmıştır.

Bilindiği üzere, ICAO Annex 6 Part I (Uluslararası Ticari Hava Taşımacılığı – Uçaklar) dokümanında genel hatları belirlenmiş olan yedek meydan seçimi, yakıt planlama ve uçuş sırasında yakıt yönetimi konularında detaylı bir operasyonel rehber olması amacıyla Doc 9976 - Flight Planning and Fuel Management (FPFM) Manual (Uçuş Planlama ve Yakıt Yönetimi Manueli) yayımlanmıştır.

Söz konusu manuel, uçuş sırasında yakıt ile ilgili karşılaşılabilecek durumlara yer vererek uçuş ekibinin uçuşun emniyetli bir şekilde tamamlanmasını sağlayacak kararları alması adına standart tanımlamalar ve gerekli yakıt miktarlarına ilişkin bilgiler sunmaktadır.

Ayrıca, olası yakıt sorunlarında uygulanması gereken usuller ve pilotlar ile hava trafik kontrolörleri arasında kullanılacak standart freyzyoloji belirtilerek, yakıt ile ilgili olası olaylara ilişkin emniyet risklerini azaltmak amacıyla ilgili bütün taraflar nezdinde ortak bir anlayış ve uygulama zemini sağlamaktadır.

Bu kapsamda, Türk hava sahasında uçuş sırasında karşılaşılabilecek yakıt ile ilgili durumlarda gerek pilotlar gerekse hava trafik kontrolörleri aşağıdaki usulleri uygulamaktan sorumludur.

1) Hava trafik kontrolöründen gecikme bilgisi istenmesi

Kaptan, beklenmedik durumlar nedeniyle gidiş meydanına inişi, nihai yedek yakıtı (final reserve fuel) ile yedek meydan yakıtı toplamı ya da izole meydan yakıtı toplamından daha az bir yakıtla gerçekleşecekse, hava trafik kontrolöründen gecikmesi olup olmadığı konusunda bilgi ister. Hava trafik kontrolörü talep edilen gecikme bilgisini vermekle yükümlüdür.

Yukarıda yer alan husus hava trafik kontrolörlerinin Muhtemel Yaklaşma Zamanı (EAT) veya bekleme süresi bilgisi verme sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

İlgi Mevzuatlar	Daire/Birim	Hava Seyrüsefer Daire Başkanlığı
2920 Sayılı Kanun	Şube	Hava Trafik Yönetimi Müdürlüğü
5431 Sayılı Kanun	Revizyon No	-
ICAO Annex-6 / Doc.9976	Revizyon Tarihi	-

T.C.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

2) “MINIMUM FUEL” beyanı

Kaptan, belirli bir meydana iniş kararı sonrası, bu meydan için verilen müsaadede yapılacak herhangi bir değişikliğin uçağın planlanan nihai yedek yakıtından daha az bir yakıtla inişini gerçekleştireceğini hesaplırsa “MINIMUM FUEL” beyanı ile minimum yakıt durumunda olduğu bilgisini hava trafik kontrolörüne verir.

“MINIMUM FUEL” beyanı hava trafik kontrolörüne iniş için planlanan bütün meydanların belirli bir meydana indirildiği ve verilen müsaadede yapılacak herhangi bir değişikliğin uçağın planlanan nihai yedek yakıtından daha az bir yakıtla inişle gerçekleştireceğini ifade eder. Pilotun minimum fuel beyanı *acil bir durum değildir*; fakat herhangi bir *ek gecikme olması halinde acil durumun muhtemel olduğuna* dair bir göstergedir.

Pilotlar, “MINIMUM FUEL” beyanı ile kendilerine herhangi bir öncelik verilmesini beklememelidir. Ancak, hava trafik kontrolörleri uçuş ekibine ilave muhtemel gecikmeler hakkında bilgi verir ve uçağın kontrolünün devri sırasında diğer hava trafik kontrol ünitelerinin de uçağın yakıt durumunun farkında olmalarını sağlamak için koordinasyon kurar.

3) Acil durum beyanı: “MAYDAY MAYDAY MAYDAY FUEL”

Kaptan, emniyetli inişin gerçekleştirilebileceği en yakın meydana iniş sonrası uçakta kalacağı tahmin edilen kullanılabilir yakıt miktarının planlanan nihai yedek yakıtından daha az olacağı tahmin ettiğinde, “MAYDAY MAYDAY MAYDAY FUEL” ifadesi ile *acil yakıt durumunu* beyan eder. Bu beyan *iniş önceliği sağladığı için hava trafik kontrolörü gerekli planlamayı yaparak trafiğe iniş önceliği* sağlar.

4) Frezyoloji: Pilotlar “MINIMUM FUEL” ve “MAYDAY MAYDAY MAYDAY FUEL” dışında herhangi bir frezyoloji kullanmayacaktır.

Yukarıda belirtilen hususların titizlikle uygulanmasının sağlanması ve ilgili tüm havacılık yayınlarında, operasyon el kitaplarında ve eğitim müfredatlarında gerekli değişikliğin yapılması hususunda bilgilerinizi ve gereğini arz/rica ederim.

Bahri KESİCİ
Genel Müdür V.

İlgi Mevzuatlar	Daire/Birim	Hava Seyrüsefer Daire Başkanlığı
2920 Sayılı Kanun	Şube	Hava Trafik Yönetimi Müdürlüğü
5431 Sayılı Kanun	Revizyon No	-
ICAO Annex-6 / Doc.9976	Revizyon Tarihi	-